

Preek
gehouden te Oostkapelle op 25 maart 2007
door ds. W.J. Karels

De tekst kunnen we vinden in Matthéüs 27: 17, 21 en 26: *Als zij dan vergaderd waren, zeide Pilatus tot hen: Welken wilt gij, dat ik u zal loslaten, Bar-abbas, of Jezus, Die genaamd wordt Christus? En de stadhouder, antwoordende, zeide tot hen: Welken van deze twee wilt gij, dat ik u zal loslaten? En zij zeiden: Bar-abbas.*

Toen liet hij hun Bar-abbas los, maar Jezus gegeseld hebbende, gaf hij Hem over om gekruisigd te worden.

We schrijven als thema onder deze tekstwoorden:

Het tweetal van Pilatus

1. Jezus naast Bar-abbas
2. Jezus onder Bar-abbas
3. Jezus in de plaats van Bar-abbas

1. Jezus naast Bar-abbas

Het is vrijdagmorgen. Voor het rechthuis van Pilatus staan veel mensen: joden en Romeinen. Er heerst een broeierige sfeer. De joden hebben de Heere Jezus veroordeeld tot de dood. Maar ze moeten toestemming vragen van de Romeinen en daarom staan ze nu voor het rechthuis van Pilatus. Pilatus heeft het moeilijk. Hij voelt in zijn hart dat die Man, die Jezus, onschuldig is. Dat voelt hij en tegelijk is hij bang voor de schare. Want als hij Jezus loslaat, dan kost dat Pilatus zijn eer, zijn ambt en zijn positie. Want dan is het volk boos. Wat doet Pilatus nu? Hij probeert om zijn geweten, zijn hart vrij te maken, gerust te stellen. En hij probeert ook om aan het volk tegemoet te komen. Hij zegt: zo zal ik Hem dan kastijden en loslaten. Maar dat kan natuurlijk niet! Als rechter neem je een beslissing. Het is óf kastijden óf loslaten. Pilatus doet het alle twee. Én kastijden en ook loslaten. Dan heeft hij zijn geweten tevreden gesteld en ook dat boze volk.

Wij, u en ik, doen dat ook zo vaak in ons leven. We voelen soms dat er iets niet goed is en tóch houden we eraan vast. Dan doen we het samen. Veel mensen zijn voor eeuwig verloren gegaan omdat ze én de zonde én de Heere wilden dienen. Dat kan niet! Het is of de wereld, de satan en de zonde of de Heere God. Maar niet samen. Dat denkt Pilatus wel.

Plotseling roept er iemand uit het volk: "Er moet nog een misdadiger worden losgelaten!" Dat was een gewoonte bij het Paasfeest. Geen goede gewoonte. Opeens denkt Pilatus: "Ik zal Bar-abbas voorstellen, dan zal het volk vast wel Jezus kiezen in plaats van Bar-abbas, want Barabbas is een moordenaar." Pilatus denkt: "De Heere Jezus heeft veel goed gedaan, gepredikt en zieken genezen. De farizeeën en het sanhedrin hebben Jezus door haat en nijd overgeleverd, maar het volk zal vast wel voor Jezus kiezen." Opeens zegt Pilatus: "Wie zal ik u loslaten: Bar-abbas of Jezus?"

Wat een vreselijk tweetal! Als wij een tweetal hebben zijn dat vaak mensen die ongeveer gelijkwaardig zijn (als er een ouderling of predikant gekozen moet worden). Maar dit tweetal is een vreselijk tweetal. Hier wordt de Heere Jezus gesteld naast Bar-abbas, een moordenaar. Hier gaat in vervulling wat Jesaja al gezegd had: *Hij is met de misdadigers gerekend*. Bar-abbas, een moordenaar, tegenover de Heere Jezus, de Vorst des levens. Bar-abbas' handen dropen van bloed, maar de handen van de Heere Jezus zijn milde handen. Bar-abbas is iemand die een koninkrijk van geweld vestigt op het bloed van een ander. Maar de Heere Jezus is iemand Die een koninkrijk van liefde, zaligheid en vrede vestigt op het bloed van Zichzelf. Bar-abbas draagt de vloek en Jezus draagt de zegen. Wat een verschrikkelijk tweetal. Bar-abbas is iemand die gebonden is in zonden en ongerechtigheid. En de Heere Jezus is iemand die gebondenen vrijheid schenkt. Wat een verschil!

Bar-abbas is een oproermaker en de Heere Jezus is zo gehoorzaam, zo onderworpen aan Zijn Vader en aan de wet. Wat een verschil! Bar-abbas is iemand die zielen rooft en de Heere Jezus is iemand die zielen behoudt. Bar-abbas is iemand die zielen verderft en de Heere Jezus is iemand die zielen redt en bewaart. Bar-abbas is iemand die leven neemt en de Heere Jezus is iemand die leven geeft. Wat een vernedering voor de Heere Jezus, om naast een moordenaar, Bar-abbas gesteld te worden. Want een moordenaar verwoest het beeld Gods en de Heere Jezus herstelt juist het beeld Gods. Bar-abbas is een opstandeling en de Heere Jezus is een Toonbeeld van gehoorzaamheid. Bar-abbas is een wolf en de Heere Jezus is een Lam. Wat verschrikkelijk voor de Heere Jezus.

Wie wilt gij dat ik u zal loslaten, Bar-abbas of Jezus? En kijk, nu gebeurt er iets heel bijzonders. Pilatus gaat de hoge rechterstoel op, een halve cirkelvormige stoel van marmer. En opeens komt daar een boodschapper van zijn vrouw en hij waarschuwt Pilatus. Eigenlijk doet God dat. Die boodschapper zegt tegen Pilatus: "Ik kom namens uw vrouw Claudia Procula en ik moet u zeggen rechter, dat uw vrouw zegt: *Heb niet te doen met die Rechtvaardige, want ik heb heden veel geleden in de droom om Zijnentwil.*" Hier waarschuwt God Pilatus weer door middel van zijn vrouw.

Claudia Procula had gedroomd over de Heere Jezus en toen had ze in die droom geleden en gevoeld dat de Heere Jezus onschuldig is. Dat laat ze haar man Pilatus weten. Ze zegt: *Heb niet te doen met die Rechtvaardige.* Ze bedoelt het goed, maar wat ze zegt is niet goed. Die vrouw, Claudia Procula, denkt dat je tegenover de Heere Jezus vrij kan zijn, neutraal kan blijven, geen positie hoeft te kiezen. Ze zegt: *heb niet te doen.* Maar mijn dove vrienden en vriendinnen, dit mag ik jullie niet zeggen. Mijn boodschap tot u is niet: heb niet te doen met Christus. Dat is geen boodschap. Mijn boodschap tot u is: heb alles te doen met Jezus Christus! Jullie ook, kinderen. Want wij staan niet neutraal, los, onzijdig van de Heere Jezus. *Wie met Mij niet is, die is tegen Mij.* Heden komt uit de hemel de boodschap: *Kust de Zoon, opdat Hij niet toorne en gij op de weg vergaat, wanneer Zijn toorn maar een weinig zou ontbranden.*

Die vrouw bedoelt het goed, maar het kan niet! Het is vóór of tegen. Wij kunnen niet én de wereld, de zonde en satan én tegelijk God dienen. Bedrieg je toch niet! Het is óf de Heere Jezus en door genade de zaligheid óf de zonde, de satan, de dood, de hel en het verderf. Arme Claudia Procula, ze bedoelt het zo goed, maar het kan niet wat ze zegt.

Wat nu? Ondertussen lopen het sanhedrin en de farizeeën tussen het volk en ze hitsen het volk op en zeggen: "Bar-abbas kiezen, Bar-abbas kiezen." En dan komt onze tweede gedachte:

2. Jezus onder Bar-abbas

Welken van deze twee wilt gij, dat ik u zal loslaten? En zij zeiden: Bar-abbas.

Dat is een vreselijke keus. Dat is een keus van de zonde boven de zaligheid. Een keus van de hel boven de hemel. Bar-abbas, dat is een keus van de satan boven God. Een keus van de duisternis boven het Licht. Een keus van een dode hond boven de levende Leeuw uit de stam van Juda. Wat dwaas! Wat zondig!

"Laat ons Bar-abbas los! Weg met Jezus, Die genaamd wordt Christus." Wat zou u doen? Welke keus zouden jullie doen? Wij denken misschien wel dat wij Jezus zouden kiezen.

Ach, toen Jozua van het volk afscheid nam, weten jullie wat hij toen vroeg? Hij zei: *Kiest u heden (nu), wie gij dienen zult. Aangaande mij en mijn huis, wij zullen de Heere dienen.* Weten jullie wat al die mensen toen zeiden? *Wij zullen ook de Heere dienen.* Dat was fijn, toen was Jozua blij. Nee. Niet? Maar, dat had hij toch juist gezegd, daartoe had hij ze toch juist aangespoord? En nu kiezen ze en ze zeggen: *Wij zullen ook de Heere dienen.* En nu schudt Jozua zijn hoofd en hij zegt: *Gij zult de Heere niet kunnen dienen.* Dat begrepen ze helemaal niet. Ze dachten dat ze konden kiezen. Ze dachten dat ze de goede keus deden. En ze waren er blind en onkundig voor dat ze in het paradijs (wij ook) al gekozen hebben voor de satan, voor de zonde, voor het verderf.

Als Mozes bij het volk staat onderaan de berg Sinä en de Heere heeft de wet afgekondigd, dan zeggen al die duizenden mensen: *Al wat de Heere gesproken heeft, zullen wij doen.* Ze bedoelden het goed, ze meenden het goed. Misschien zou u dat ook zeggen: "Ik wil voor de Heere Jezus kiezen en alles wat de Heere zegt in Zijn wet zal ik doen." Weet u wat de Heere zegt? *Het is allemaal goed, dat zij gesproken hebben. Och, dat zij zulk een hart hadden, om Mij te vrezen.* Die mensen hadden wel

een goede belijdenis en ze hadden wel goede woorden, prima! De Heere noemt ze zelfs goed, maar de Heere ziet in mijn hart en de Heere zegt: "Ach, hadden ze maar een hart om Mij te vrezen." *Wie wilt gij, dat ik u zal loslaten, Bar-abbas, of Jezus. En ze zeiden allemaal: laat ons Bar-abbas los.* Een vreselijke keus! Door jullie en door mij in het paradijs gedaan. Maar dit is het wonder van het eeuwig Evangelie, nu is er toch een volk dat mag in oprechtheid en in waarheid ook een keus doen. Niet meer de keus die wij allemaal gedaan hebben in het paradijs, niet meer de keus van de zonde en de satan. Maar weet u welke keus? Hoor: *uw volk is mijn volk en uw God is mijn God.* Dat is een keus die God gewerkt heeft in het hart van hen die God in de eeuwigheid heeft uitverkoren. Omdat God in de eeuwigheid uit eeuwige liefde Zijn Kerk verkoren heeft, als vrucht daarvan mag er in de tijd door Gods Geest een volk zijun dat de keuze van Ruth mag gaan maken. U en ik blijven wel zelf 100% verantwoordelijk voor onze keuzes. Daar worden wij naar geoordeeld, naar onze schuld.

*'k Liet hen, dies veracht,
naar 't hun goed dacht hand'len.
'k Liet dit boos geslacht,
naar de keuze viel
van hun dwaze ziel,
in hun wegen wand'len.*

Toch: God heeft gekozen! Uitverkoren in de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid. Daarom is er ook nu een volk wat gaat kiezen: "Geef mij Jezus, of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf." Die gaan leren dat alles buiten de Gerechtigheid van Christus in het oordeel Gods eeuwig tekort is. Dat goed geen nut doet ten dage der vervolgenheid..Die keus is zo zoet en zo zalig! Ik zou het u allen gunnen. *Hartelijk zal ik U liefhebben, Heere mijn sterkte.*

Zie eens in je eigen leven: hebben we die keus uit genade voor de Heere en voor Zijn dienst, tegen de zonde, tegen de satan, tegen ons eigen ik in, al mogen maken? *Looft de Heer' Die onbeperkt, gadeloze wond'ren werkt.* Want hoe hard u ook bent, hoe hoogmoedig ik ook ben, hoe werelds jullie ook zijn, als God komt, door Zijn Geest en je gaat leren wie je bent, dan word je geen bekeerd mens, dan word je geen bezittende Avondmaalganger, maar dan zeg je: "O God, die Bar-abbas, die moordenaar, die oproerling, die vervloekte, zit hier. Dat ben ik. *Ik heb tegen U, o Heer' zwaar en menigmaal misdreven.*"

Wat een wonder, mijn dove vrienden, dan staan we niet meer boven Bar-abbas en dan staan we ook niet meer boven het volk van de joden, maar dan komen we onder Bar-abbas en onder God terecht en dan worden we een goddeloze moordenaar in de inleving. Dan wordt het zo'n wonder dat die dierbare Zaligmaker, de Heere Jezus Christus, Zich op het tweetal heeft laten zetten. Niet eens zo zeer door Pilatus, maar reeds in de eeuwigheid, in het Verbond des Vredes, door Zijn Vader. *Hoe zal ik ze onder de kinderen zetten en hen geven het gewenste land?* Die vraag heeft in de eeuwigheid geklonken en zie, toen is de Heere Jezus al gekomen in het verbond des vredes. En toen heeft Hij gezegd: "Ziet hier ben Ik, ziet hier ben Ik." Toen is het Lam al geslacht.

Wat daar gebeurt voor het rechthuis van Pilatus, daar zijn die mensen honderd procent voor verantwoordelijk. U en ik zijn dat ook voor onze keus. Maar daar overheen welft de eeuwige raad van God, waar de Vader tot Zijn eer en tot zaligheid van Zijn kerk bepaald heeft dat Zijn Zoon daar op het tweetal zou worden gezet; dat het volk Bar-abbas koos, maar dat er toch ook een volk is (kennen jullie dat?) wat zegt: "O Heere, U kiest mijn hart, mijn oog blijft op U staren."

Weet u wat dat voor mensen zijn? Die zijn niet beter dan Bar-abbas en die zijn niet beter dan het volk. Die zeggen: "O, kan ik nog zalig worden?" Ja, dat kan! Door het geloof, door de Heere Jezus Christus.

Het tweetal van Pilatus. Jezus naast Bar-abbas. Jezus onder Bar-abbas, maar ook onze derde gedachte:

3. Jezus in de plaats van Bar-abbas

Willen jullie, wilt u eraan denken, dat het volk dat daar stond, dat die vreselijke keus deed, het bondsvolk was? Er was geen enkel ander volk in deze wereld waaraan de Heere zoveel arbeid ten koste had gelegd.

Wat zijn wij kerkmensen bewelddadigd boven veel mensen op deze wereld en in ons land, die niet weten en nooit horen van het dierbaar en liefelijk Evangelie. Maar pas op, de mensen die het dichtst bij stonden, waren het meest verblind. De mensen aan wie de Heere het meest gearbeid had, waren het meest hard. Bent u daar nooit bang voor? O, smeeek, bedel en vraag aan de Heere om Zijn Heilige Geest of je jezelf mag leren kennen in je vloekwaardige bestaan, maar ook of je de Heere Jezus mag leren kennen, Die in de plaats van Bar-abbas Zich aan het kruis liet nagelen.

Arme Pilatus, hij zegt: *Wat zal ik dan doen met Jezus, Die genaamd wordt Christus?* Dat wist hij niet. Weet u dat wel? Weten jullie wat je met Jezus moet doen? Pilatus voelde niets van de duisternis in zijn hart, dus had hij Christus niet nodig als Profeet om hem te verlichten. Pilatus voelde niets in zijn hart van zijn hemelhoge schuld, daarom wist hij niet wat hij met Christus moest doen als Priester. Pilatus voelde niets van de macht van de zonde in zijn hart, daarom wist hij helemaal niet wat hij met Christus als Koning moest doen, om *voor hem te* strijden tegen de zonde. Hij voelde geen duisternis, hij voelde geen schuld, hij voelde geen macht der zonde, daarom had hij Jezus niet nodig, als zijn Zaligmaker.

Hebt u dat wel? Wat moet ik met Jezus doen? Een rijke zondaar weet dat niet. Weet u wie wel heel goed wist wat ze met Jezus moest doen? Kijk, daar komt een vrouw. Ze weent. Haar ogen zoeken. Daar ziet ze Jezus. Zij weet heel goed wat ze met Jezus moet doen. Kijk, ze gaat naar Hem toe. Ze zalft Zijn dierbaar hoofd. Ze snikt. Ze maakt Zijn voeten, die lieve voeten van Jezus nat met haar tranen. Je hoefde niet tegen haar te zeggen: wat moet je met Jezus doen? Dat wist ze. Ze had Jezus zo lief. Jezus was haar Zaligmaker. Weet u wat die vrouw met Jezus moest doen? Jezus moest haar redden van het verderf en dat had zij niet verdiend. Jezus is de redding voor een verlorene en dat was zij! Jezus' bloed reinigt van alle zonden en ze had zoveel zonden.

Kent u dat, mijn dove vrienden en vriendinnen? Hebben jullie zonden? Natuurlijk, die hebben we allemaal, maar zó bedoel ik dat niet. Maar *werden we er reeds aan ontdekt?* Voel je ze? Zijn ze ons tot smart? Jezus wil ze reinigen in Zijn bloed. Hebt u duisternis? Jezus wil licht geven. Bent u rampzalig, Hij wil zaligen. Bent u hard? Wat moet ik met Jezus doen? Heere, verbreek toch mijn hart! Wat moet ik met Jezus doen? Laat u zaligen!

Arme Pilatus, hij is vreselijk gestorven. Hij heeft geen minuut rust meer gehad. Hij is naar Zuid-Frankrijk gebracht en daar heeft hij zichzelf om het leven gebracht. Hij had zijn handen wel gewassen in water. Hij had wel gezegd: "ik ben onschuldig", maar wij kunnen wel *wat zeggen*, maar zo gemakkelijk gaat het niet. Arme Pilatus.

Weet u wat al die mensen op dat plein riepen? *Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen.* Ze bedoelden: in zijn verdoemende kracht. Vreselijk, als je verloren gaat voor eeuwig en het bloed van Christus, waarvan je het teken hebt aan je voorhoofd door je doop, in zijn verdoemende kracht over je komt. Ik mag het u nog toeroepen: zoek toch de Heere en leef! Bid maar: *Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen.* Niet in zijn verdoemende kracht, maar in zijn zaligmakende, reinigende kracht. Want in dat bloed ligt zo'n kracht, in dat bloed ligt zo'n verzoening! Daar kunnen Bar-abbassen, hoeren, tollenaars en goddelozen nog in zalig worden. Het is voor u en mij van tweeën één: of het bloed komt verdoemend of het bloed komt verzoenend over u. Ik kan niet zeggen: *Heb toch niet te doen met die Rechtvaardige.* Maar ik moet zeggen: zoek Hem! Zoek Hem te kennen nu het nog genadetijd is.

Jezus in de plaats van Bar-abbas. Daar zit Bar-abbas, gebonden in de kerker. Hij weet het: als straks de zon komt, als het dag wordt, dan zal ik de vreselijke kruisdood moeten sterven. Dat wist hij. Hij hoort voetstappen, die stoppen voor de deur van zijn cel. Kijk, daar gaat de deur open. De gevangenenbewaarder, de cipier heeft een stadhouderszegel bij zich. Hij zegt tegen Bar-abbas: "U bent vrij, u mag leven." "Ik? Waarom?" "Een Ander, Jezus gaat in uw plaats naar de dood, naar het kruis."

Dit is een beeld hoe God doodschuldigen vrijspreekt. Zij zijn om eigen schuld gebonden, in de kerker, niets kan baten, ze hebben niets meer te vragen. Hun bekering is wel belangrijk, dat is wel een

wonder, maar daar kunnen ze niet mee betalen. God wil dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede. Hun keus is zoet. Ik wenste dat we het allemaal zouden doen, maar het is geen betaalmiddel. Hun tranen over de zonden zijn wel zoet, maar geen betaalmiddel. Ze worden het zo waard dat ze voor eeuwig verloren gaan. Doodschuldig en helwaardig leren ze zichzelf kennen. En dat is recht!

*'k Wou vluchten maar kon nergens heen,
zodat mijn dood voor handen scheen
en alle hoop mij gans ontviel
daar niemand zorgde voor mijn ziel.*

Kijk, als dan door het geloof op Christus mag worden gezien, de Deur der hope, als Hij gezien mag worden, dan gaat in Hem de poort des Heeren open. Daar alleen, in en door Christus, anders nooit, daar zal het rechtvaardig volk door treên, om hunne God ootmoedig t'eren, voor het smaken Zijner zaligheên. "Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven. Ik bij God vandaan, opdat gij nimmermeer van Hem verlaten zou worden. Ik de dood in en u het leven."
Dove vrienden en vriendinnen, dan wordt het waar:

*Ik zal met blij gejuich Hem loven,
Die uit Zijn paleis vanboven
Isrels leed en ongeval
eens in gunst aanschouwen zal,
en gevang'nen in hun zuchten
horen, als zij tot Hem vluchten,
om hen uit de wrede kaken
van de dood eens los te maken.*

Zijn er nog gevangenen die zichzelf niet los kunnen maken? Zijn er gebonden die hopen:
*Beminn'lijk Vorst Uw schoonheid hoog te loven, Die zich naast Bar-abbas voor Pilatus liet stellen, Die zich onder Bar-abbas plaatste en die voor een moordenaarsvolk de dood inging; Beminn'lijk Vorst Uw schoonheid hoog te loven, gaat al het schoon der mensen ver te boven. Gena is op Zijn lippen uitgestort, voor gebonden, voor gevangenen, voor moordenaars, voor goddelozen, dies G'eeuwiglijk van God gezegend wordt.
Ziet dan toe, dat gij Dien Die spreekt, niet verwerpt.*

Amen.